

KBN

Grønne og bærekraftige investeringer – kan kommuner og fylkeskommuner gå foran?

Kia Kriens Haavi
KBN Kommunalbanken
08.12.2022

Vi låner inn penger fra hele verden...

...og låner dem ut igjen til norske kommuner og fylkeskommuner

- Skoler
- Sykehjem
- VAR
- Veier
- Barnehager
- Klimatilpasning

320

mrd. kroner utlånt til kommunal sektor

43

mrd. kroner utestående i grønne lån

100 %

av landets kommuner har lån i Kommunalbanken

45 %

av kommunesektorens gjeld er lånt i Kommunalbanken

Grønne lån siden 2010

Går til prosjekter med en tydelig miljø- og klimaambisjon

- 0,10%

Lavere rente

Finansiert via det grønne obligasjonsmarkedet

Tiltak for å redusere klimarisiko

2021 Highlights

This report presents the environmental impact of KBN's green loan program as of 31 December 2021. All funds raised by KBN's green bond issuances will be used exclusively to finance green loans in the Norwegian municipal sector.

26 bn.
NOK
GREEN BONDS

Funds from green bonds issued in international capital markets ...

33 bn.
NOK
GREEN LOANS

... provide green, discounted loans for climate-smart projects across the country

A new school in Kautokeino which will honour Sami culture and architecture - built with mass timber elements and a low energy demand. Illustration: Ola Roald Arkitektur

OUR GREEN LOAN PROGRAM HELPS FINANCE

37 181

tonnes of CO₂e reduced and avoided annually¹

482 450

Population equivalents increase in water and wastewater capacity²

79

GWh renewable energy produced annually

38

GWh energy reduced and avoided annually

150 134

tonnes increased waste management capacity

11%

of the portfolio is found to be in aligned with the EU Taxonomy's Technical Screening Criteria³

342

TOTAL NUMBER OF GREEN PROJECTS

74

NEW GREEN PROJECTS IN 2021

¹ We do our best to ensure the quality of the information provided; however, the reader should be aware that there is uncertainty related to estimating climate and environmental impact from investments. Read more about reporting principles on page 18 in this report.

² Population equivalents is an expression that describes the load and capacity of water and wastewater supply

³ Self-assessment carried out by KBN. The assessment only evaluates the taxonomy's technical screening criteria and we have not analysed the "do no significant harm" criteria or the "minimum social safeguards". Read more about KBN and the taxonomy on page 21.

See all the green projects in Impact report 2021 (Excel) at kbn.com.

Kommunesektoren går foran

1. Rogaland Fylkeskommune:

Utslippsfri hurtigbåt

2. Tønsberg og Drammen

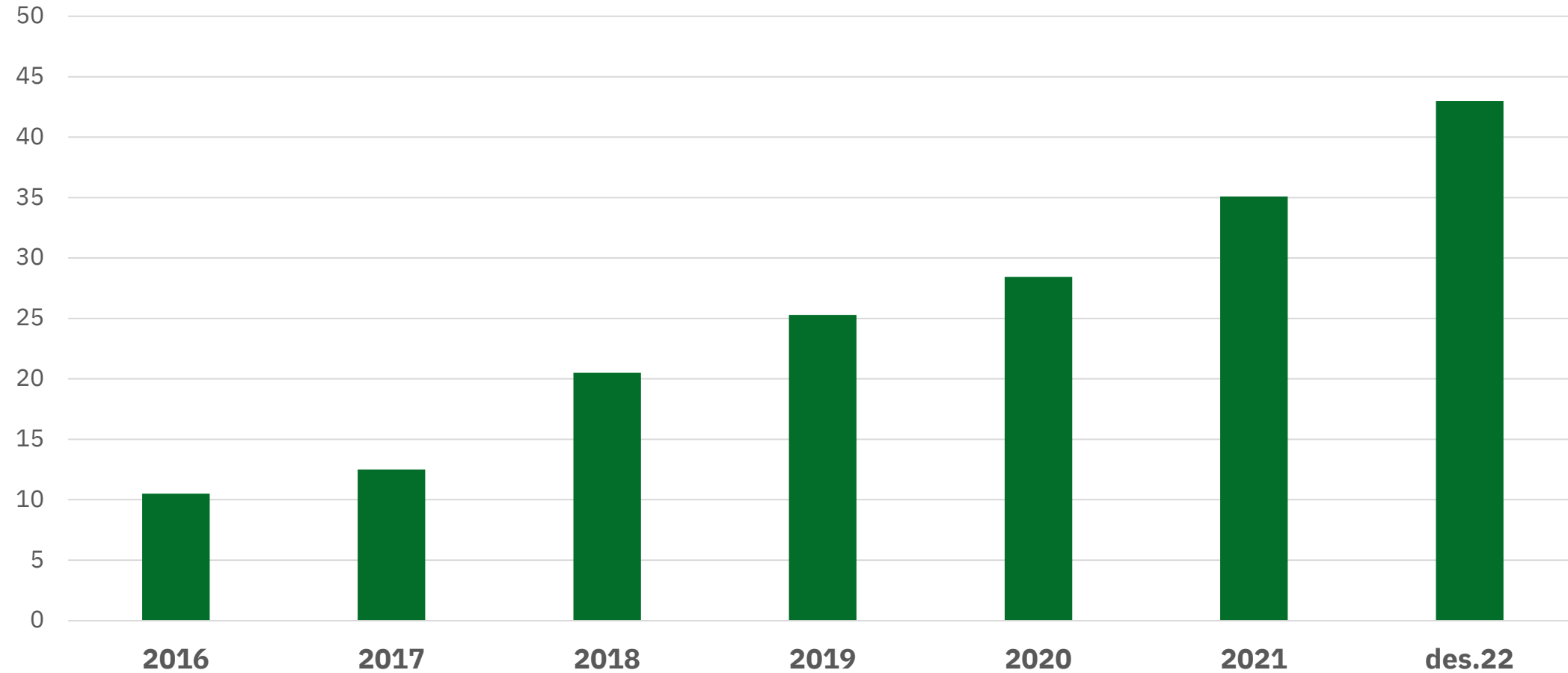
kommune: Klimakart over økosystemer

3. Indre Østfold: Gjenbruk av elektronisk utstyr

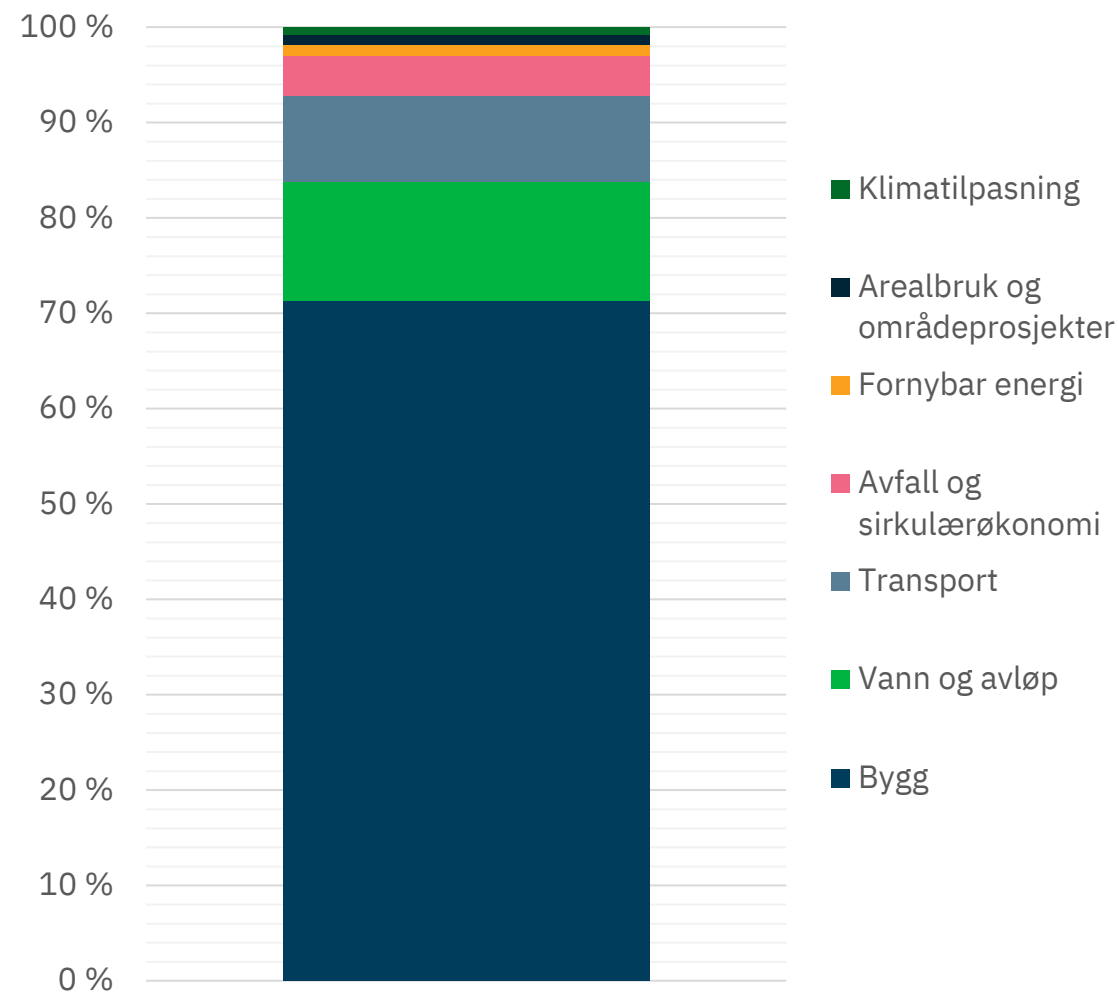
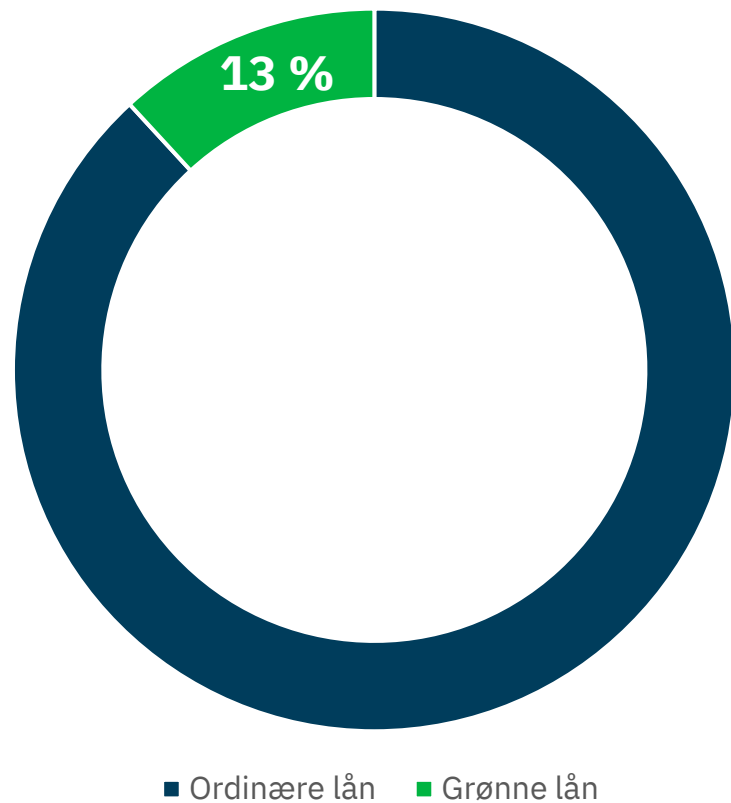

Fylkesordfører Marianne Chesak mottok prisen for Årets lokale klimatilak på vegne av Rogaland fylkeskommune. Til høyre i bildet: administrerende direktør i KBN, Jannicke Trumpy Granquist. Foto: VENS, KBN

Utvikling i grønne lån, milliarder kroner

Oversikt grønn portefølje

KBN

Den norske stats
kommunalbank

Spørsmål og svar

Person

Virksomhet

Pensjon

Bank og lån

Fond

Forsikring

Kunde ▾

Investor ▾

Bærekraft ▾

Om oss ▾

Velg logg inn

Forsiden • Bank og lån • Lån

Kunde / Grønne lån

Grønne lån

Vi tilbyr grønne lån med lavere rente til investeringer som løser framtidens klima- og miljøutfordringer i dag.

Grønne lån til offentlig sektor, bedrifter og privatpersoner!

Meny

DNB

← Til Bedriftslån

Grønne bedriftslån

Med grønne lån får din bedrift finansiering til investeringer i bærekraftige løsninger.

Låne

Spare

Pensjon

Forsikring

Eiendom

Tips og råd

Kundeservice

LOfavør

SpareBank 1
ØSTLANDET

Søk

Bli kunde

Grønne lån

Grønne lån gir dere en **rentereduksjon på inntil 0,10 prosent** (10 basispunkter) på lånet. Bra for miljøet, og bra for økonomien

- Gjelder for kommuner, fylkeskommuner og bedrifter med kommunal tilknytning
- Lånet må ha en klar positiv miljø- og klimaeffekt

Grønt boliglån

Eier du, eller skal du kjøpe bolig med energimerke A eller B? Da får du ekstra god rente med grønt boliglån.

Hva defineres som grønt?

KBN

Den norske stats kommunalbank

KRITERIESETT

Grønne lån

BYGG

Bygg som bidrar til redusert energiforbruk og/eller bærekraftig materialbruk.

FORNYBAR ENERGI

Tilrettelegging for bruk av fornybare energikilder.

TRANSPORT

Transportløsninger med minimale eller null utslipp.

AVFALL OG SIRKULÆRØKONOMI

Tiltak som bidrar til avfallsreduksjon, økt ombruk, materialgjenvinning eller bedre energitutnyttelse.

VANN OG AVLØP

Vann- og avløpsinvesteringer med klima- og miljøprofil.

AREALBRUK OG OMRÅDEPROSJEKTER

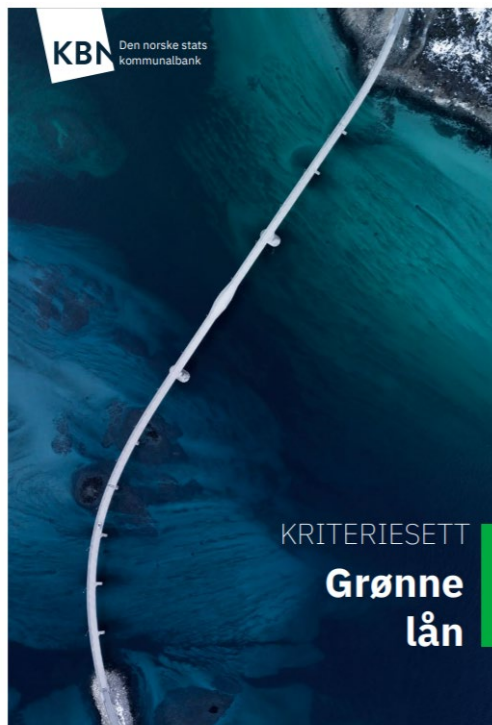
Områdeprosjekt som bidrar til trygge, inkluderende og bærekraftige nabolag og sunne økosystemer.

KLIMATILPASNING

Klimatilpasningstiltak som bidrar til å ruste lokalsamfunn mot ekstremvær og andre konsekvenser av klimaendringene.

Søknadsprosess: kvalifiser prosjekter i forkant av låneforespørsel

1 Sjekk kriteriene

KBN

BYGG

OM KATEGORIEN
 Det kan gis grønne lån til klimasmarte og/eller energieffektive bygg som er tilpasset fremtidige klimaendringer. Prosjekter innenfor denne kategorien kan for eksempel være enkelttiltak for energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse, eller nye bygg med klimavennlige materialer og/eller lavt energibehov. Det gis ikke grønt lån til bygg i kjente fare- og risikosoner, og nyeste Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for planområdet må derfor legges ved.

OM SØKNADSPROSESSEN
 Alle felt i søknadsskjemaet må være utfyllt for at KBN skal kunne vurdere om prosjektet kvalifiserer til grønt lån. I tillegg må prosjektets forventede effekt dokumenteres.
 Selve lånet innvilges gjennom vår ordinære låneprosess. Det er tre dagers saksbehandlingstid på søknaden. Send derfor inn utfyllt søknadsskjema sammen med etterspurt dokumentasjon i god tid før lånetilbud behøves.
 For mer informasjon om kriterier for grønne lån, se dokumentet «Kriteriedokument – Grønt låneprogram» på KBNs nettsider, eller ta kontakt med oss direkte.

SØK OM GRØNT LÅN

1. HVEM SØKER

Navn på kommune, fylkeskommune, kommunalt foretak

2. KONTAKTPERSON FOR PROSJEKTET

Fornavn Etternavn   Stillingsittel

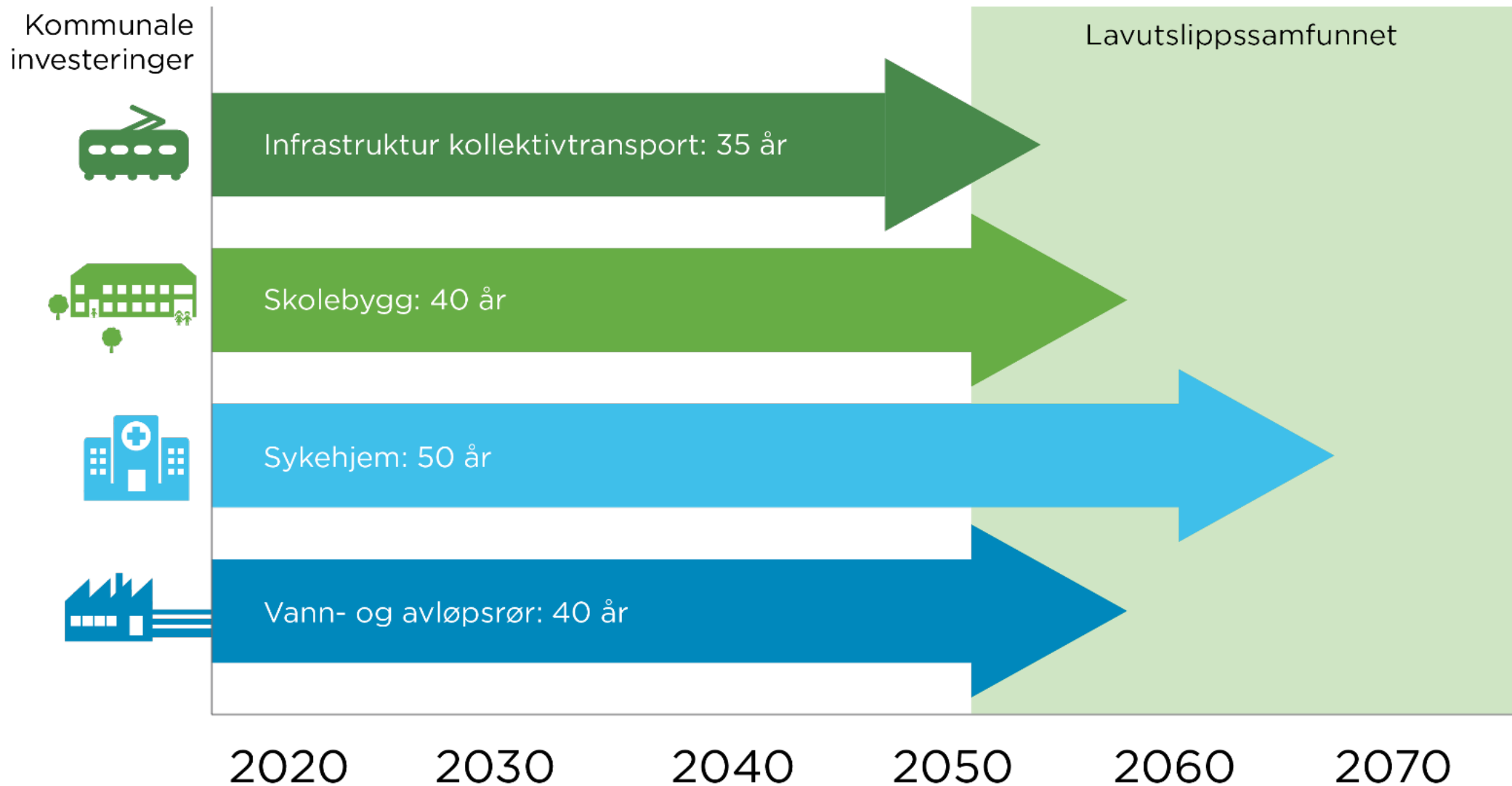
E-postadresse   Telefonnummer

2 Fyll ut søknadsskjema

3 Få tilbakemelding

Dagens investeringer skal inn i lavutslippssamfunnet

KBN

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring

Den norske stats
kommunalbank

KBN

Prosjektstart

ENOVA

Ferdigstillelse

Prosjektstart

Ferdigstillelse

ENOVA

Grønt lån til Horten VGS – Norges første plusshus-VGS

- Grønt lån på 550 mill kr
- Sparer cirka 7 mill kr på lavere rente

Grønt lån til solceller og batteri i Borg Havn IKS

Foto: Borg Havn IKS

- Grønt lån på 7,4 mill kr
- Sparer cirka 70.000 kr på lavere rente

Separering av spillvann og overvann i Narvik kommune

- Grønt lån på 60 mill kr
- Sparer cirka 500.000 kr på lavere rente

KUNDEHISTORIE

Ras og tørke tvinger kommunen til å bytte hovedvannkilde

KLIMATILPASNING

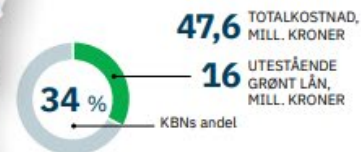
Ågleinåga har vært Beiarns hovedvannverk og forsyner sentrumsområdene Moldjord og Storjord. Vannkilden er imidlertid utsatt for ras og skred. Ved to anledninger har skred ført til at magasinene har blitt fylt opp av løsmasser, konstruksjoner har blitt skadet og anlegget har blitt satt ut av drift.

Med økt hyppighet av korttidsnedbør og mildere vintre, forsterket av at kilden delvis mates fra isbre, vil sårbarheten øke ytterligere. Derfor har Beiarn kommune besluttet å flytte hovedvannverket til Tollå, som har god kvalitet, høy kapasitet og er beskyttet mot forurensning. Dette vil også gi mulighet til kommunal vannforsyning og brannvannsdekning i nye deler av kommunen.

Prosjektet omfatter bygging av en overvannsledning og etablering av nye grunnvannsbrønner, høydebasseng, trykkøkingsstasjon og vannbehandlingsanlegg.

Beiarn kommune, utbedring Ågleinåga vannverk

Prosjektperiode: 2021

Illustrasjonsfoto: Vemund Hagen

- Grønt lån på 16 mill kr
- Sparer cirka 200.000 kr på lavere rente

Taksonomien – en potensiell «game changer»

- EUs klassifiseringssystem for bærekraftig økonomisk aktivitet
- Intensjon: skape en konkret og omforent definisjon av hva som er en bærekraftig aktivitet eller investering
- Mål: det skal bli enklere å styre kapital i en retning av bærekraftige aktiviteter som faktisk har en positiv påvirkning på klima og/eller miljø .....uten å gjøre skade!
- Kan bli gullstandarden – for alle

Begrensning av klimaendringer

Klimatilpasning

Omstilling til en sirkulærøkonomi, avfallsforebygging og gjenvinning

Forebygging og kontroll av forurensning

Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser

Beskyttelse av artsmangfold og sunne økosystemer

Spørsmål eller refleksjoner?

kkh@kbn.com
Kia Kriens Haavi